

18. 3. 2025

NC NÁRODNÍ CENTRUM
MNK PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY
A KLASIFIKACE

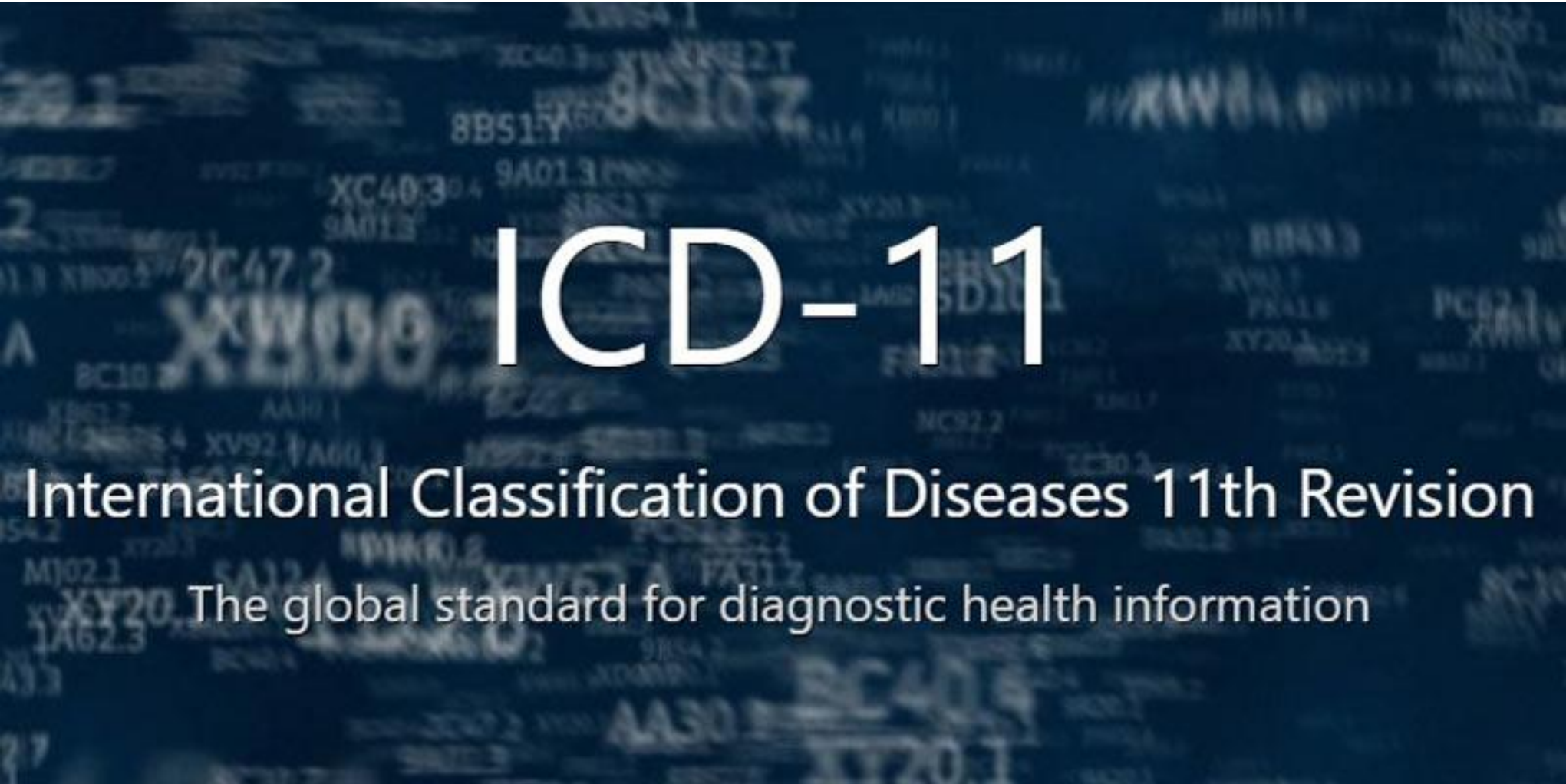
METODICKÁ PŘÍPRAVA NA PŘÍCHOD MKN-11, STAV A HARMONOGRAM

Miroslav Zvolský

uzis.cz/ncmnk

OPAKOVÁNÍ MATKA MOUDROSTI – CO JE MKN-11

ICD-11

International Classification of Diseases 11th Revision

The global standard for diagnostic health information

OPAKOVÁNÍ MATKA MOUDROSTI – CO JE MKN-11

MKN je široce národně i mezinárodně akceptovaný standard pro záznam a (ve verzi MKN-10 PRIMÁRNĚ PRO STATISTICKÉ) zpracování informace o stavu pacienta

MKN-11 je digitální, založená na zpřístupnění terminologické a klasifikační databáze prostřednictvím webových nástrojů a standardizovaných rozhraní (API)

MKN-11 je aktualizovaná terminologicky a strukturou, je bohatší, přesnější a napojitelná na další klasifikační a kódovací systémy

MKN-11 může být MKN- ∞ , je rozšiřitelná, aktualizovatelná, modulární a flexibilní

MKN-11 umožňuje rozšíření zaznamenaných informací, ale nevyžaduje je. Naopak umožňuje tvorbu zjednodušení (primární péče, specifické obory, specifické účely) založených na stejné terminologické a obsahové bázi.

Type for starting the search

Browse

Coding Tool

Info

- ▽ ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics
 - ▷ 01 Certain infectious or parasitic diseases
 - ▷ 02 Neoplasms
 - ▷ 03 Diseases of the blood or blood-forming organs
 - ▷ 04 Diseases of the immune system
 - ▽ 05 Endocrine, nutritional or metabolic diseases
 - ▽ Endocrine diseases
 - ▷ Disorders of the thyroid gland or thyroid hormones system
 - ▽ Diabetes mellitus
 - ▷ 5A10 Type 1 diabetes mellitus
 - ▽ 5A11 Type 2 diabetes mellitus
 - JA63.1 Pre-existing type 2 diabetes mellitus in pregnancy
 - 5A12 Malnutrition-related diabetes mellitus
 - ▷ 5A13 Diabetes mellitus, other specified type
 - 5A14 Diabetes mellitus, type

5A11 Type 2 diabetes mellitus

Code: 5A11

Description

Diabetes mellitus type 2 (formerly noninsulin-dependent diabetes) is a metabolic disorder that is characterised by high blood glucose relative insulin deficiency.

Inclusions

non-insulin-dependent diabetes of the young

Exclusions

Diabetes mellitus in pregnancy (JA63)
Diabetes mellitus, other specified type (5A13)
Idiopathic Type 1 diabetes mellitus (5A10)

Exclusions from above levels [Show all \[2\]](#) ▾

All Index Terms [Show all \[27\]](#) ▾

Coded Elsewhere

Pre-existing type 2 diabetes mellitus in pregnancy (JA63.1)

Language	Open as second language
Arabic	Arabic
Chinese	Chinese
Czech	Czech
✓ English	English
French	French
Kazakh	Kazakh
Latin	Latin
Portuguese	Portuguese
Russian	Russian
Slovak	Slovak
Spanish	Spanish
Swedish	Swedish
Turkish	Turkish
Uzbek	Uzbek

<https://icd.who.int/>

ICD-11 Browser

<https://icd.who.int/browse/2025-01/mms/cs>

ČESKÁ VERZE MKN-11

- Přeloženo **123 tisíc terminologických konceptů** a synonym, **19 tisíc** textových popisů, **31 tisíc názvů kódů**
- Proces překladu kontrolován nominovanými expert České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (přes 100 kliniků)
 - Zkušenosti dále používané například při současném překladu SNOMED CT a správy a vývoje dalších terminologických systémů v medicíně
- Publikováno prostřednictvím portálu a služeb WHO jako jedna z 11 jazykových verzí WHO v únoru 2024
 - Proces úprav běží každoročně v návaznosti na změny mezinárodní verze
 - Oficiální aktualizace jednou ročně (únor dle procesu WHO)
- Zavedený proces hlášení chyb a podávání připomínek k české verzi
- Pro použití v ČR bude nutné doplnění českých specifíků do mezinárodní verze ve shodě s užitím (např. CZ-DRG, oboustranné korekce)

PŘÍKLADY STAVŮ ZAZNAMENATELNÝCH MKN-11

STEMI ((akutní) infarkt myokardu s ST elevacemi) přední srdeční stěny

V MKN-10

I21.0 Akutní transmurální infarkt myokardu přední stěny

V MKN-11

BA41.0 Akutní infarkt myokardu s ST elevacemi
- XA7RE3 Přední srdeční stěna

+ možné doplnění dalších relevantních klinických informací

BA52.0 Koronární ateroskleróza nativní věnčité tepny
- XA7NQ7 Ramus descendens anterior arteriaae coronariae sinistrae

Zápis zjednodušenou podobou MKN-11 MMS:

BA41.0&XA7RE3 /BA52.0&XA7NQ7

Zápis „složitější“ variantou:

521851532 Acute ST elevation myocardial infarction, anterior wall

PŘÍKLADY STAVŮ ZAZNAMENATELNÝCH MKN-11

dislokovaná subkapitální zlomenina krčku levé stehenní kosti

V MKN-10

S72.0 Zlomenina krčku kosti stehenní
[fractura colli femoris]

V MKN-11

NC72.20 Subkapitální zlomenina krčku stehenní kosti
- **XK8G** Levá
- **XJ8PQ** Dislokovaná zlomenina

+ možné doplnění dalších relevantních (klinických)
informací

- **XJ5VJ** Zlomenina nezasahující do kloubu
- **PA60&XE31Q** Pád ve sprše

Zápis zjednodušenou podobou MKN-11 MMS:
NC72.20&**XK8G**&**XJ8PQ** &**XJ5VJ**/**PA60**&**XE31Q**

ZMĚNA PARADIGMATU

- Důraz na aktuálnost a klinickou přesnost a možnost detailu
- Klinik nezadává kód! Klinik se přesně terminologicky vyjádří!
- Role a procesy záznamu a zpracování informace o diagnóze/stavu

Lékař/klinik

Správce zdravotnických informací/kodér

- Změna informačních systémů a datových rozhraní

5místný kód

cluster kódů (ID) o nestejně délce za
dodržení syntaxe

Kroky k implementaci MKN-11 v ČR

Mapování, příprava, SWOT analýza, identifikace problematických míst, vyřešení klíčových problémů

JSME ZDE

Informace
uživatelům

Změna datových rozhraní

Implementace
do systémů

Edukace
terénu

Zavedení
MKN-11 v
praxi a sběr
dat

MKN-11

ICD-11

Legislativa - úprava stávající a tvorba nové

Tvorba české verze

Konference, semináře, SW
producenti

Školení uživatelů / kodérů,
metodika použití

SWOT ANALÝZA IMPLEMENTACE MKN-11

Strengths (Silné stránky)

- Aktualizovaný klinický obsah
- Aktualizace struktury klasifikace
- Možnost popisu a vymezení stavů
- Větší detail záznamu
- Komplexní terminologická základna
- Nové kódovací schéma
- Popis funkčního stavu pacienta
- Rozšiřující kódy (Extension codes)
- Využití elektronických nástrojů

Weaknesses (Slabiny)

- Velký objem
- Čistě elektronická klasifikace
- Složitá struktura klasifikace
- Složitost postkoordinace
- Kompletní změna systému

Opportunities (Příležitosti)

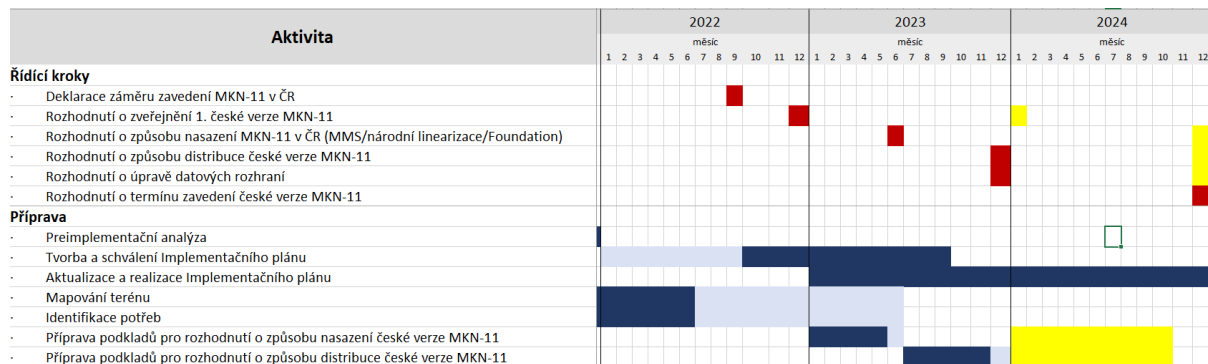
- Sběr podrobných klinických informací
- Pacientský pohled, depatologizace
- Širší účely použití pro nemocnost
- Elektronizace informací ve zdravotnictví
- Mezinárodní interoperabilita
- Možnost oborových/národních verzí

Threats (Hrozby)

- Odmítnutí uživateli
- Odmítnutí institucemi
- Vysoké náklady spojené se zavedením
- Špatné načasování zavedení
- Neharmonizované zavedení
- Chybné zavedení

IMPLEMENTAČNÍ PLÁN A HARMONOGRAM

<https://www.uzis.cz/mkn-11#implementace>

Implementační plán a roadmapa jako výsledek práce [Meziresortní pracovní komise pro přípravu a koordinaci zavedení MKN-11 v ČR](#), aktuálně prochází každoroční aktualizací

Část vyjmenovaných kroků implementačního plánu:

Legislativa	Zmapování relevantní legislativy, která s MKN souvisí
	Identifikace nových potřeb legislativního ukotvení
	Příprava návrhů změn legislativních dokumentů
	Připomínkové řízení, akceptace
Praktická implementace	Příprava podkladů pro změnu datových rozhraní
	Úprava datových rozhraní NZIS a DASTA
	Úprava datových rozhraní zdravotních pojišťoven
	Úprava CZ-DRG
Koordinace s dalšími klasifikacemi	Úpravy informačních systémů poskytovatelů
	Koordinace s MKN-O a systémy sběru onkologických dat
	Koordinace s obsahem a vydáním MKF a dalšími nástroji pro popis funkčního stavu
	Koordinace se systémy pro popis vzácných onemocnění

SUMARIZACE: KDY PŘIJDE ZMĚNA NA MKN-11

- Zatím chybí shoda na evropské úrovni, jako první nasadí od 2026 UK kroky na evropské úrovni WHO-FIC EURO, EUROSTAT
- Vhodné by bylo spojit s jinými změnami, např. zavádění strukturované elektronické zdravotnické dokumentace na základě obsahových standardů
- Pro stanovení ostrého data přechodu na MKN-11 je potřeba souhlas zainteresovaných institucí

Roadmapa naplánována do roku 2027, předpokládané zavedení 2028

**DĚKUJI VÁM ZA
POZORNOST**

NÁRODNÍ CENTRUM
PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY
A KLASIFIKACE